Lietas Nr.C10066017
Lietas arhīva Nr.C0660-17/02
ECLI:LV:BSRT:2017:1016.C10066017.1.S

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Bauskā 2017.gada 16.oktobrī

Bauskas rajona tiesa šādā sastāvā: tiesnese A.Skulme, rakstveida procesā Bauskā, Zaļā ielā 12, izskatīja civillietu biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

Biedrība "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" (turpmāk – prasītāja) 2017.gada 14.jūlijā cēla Bauskas rajona tiesā 2017.gada 12.jūlija maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētājs) par naudas piedziņu. Prasībā lūgts tiesai piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai zaudējumus 540,81 *euro* un tiesāšanās izdevumus, kā arī atzīt prasītājai tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus no piespriestās zaudējumu summas par laika periodu no sprieduma spēkā stāšanās brīža līdz sprieduma pilnīgai izpildei. Prasība pamatota ar Civillikuma 1759., 1779.pantu un Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma (turpmāk – OCTA likums) 41.panta otrās daļas 1.punktu.

Prasības pieteikumā norādīti šādi apstākļi. Iecavas novadā, Iecavā, Mazās un Skolas ielas krustojumā 2015.gada 20.septembrī plkst.15:40, notika ceļu satiksmes negadījums (turpmāk – CSNg) starp transportlīdzekli VW Golf ar valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/ un mopēdu Jiajue ar valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/U, ko vadīja atbildētājs.

Par minēto CSNg faktu tika uzsākta administratīvā lietvedība un pieņemts lēmums administratīvā pārkāpuma lietā Nr.PC272538, kurā norādīts, ka atbildīgais par CSNg izraisīšanu ir mopēda Jiajue vadītājs – atbildētājs.

Uz CSNg brīdi mopēdam Jiajue ar valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/U, nebija veikta tā īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana. Saskaņā ar OCTA likuma 51.panta pirmās daļas 1.punktu prasītāja administrē Garantijas fondu. Garantijas fonda mērķis ir nodrošināt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu to zaudējumu segšanai, kurus nodarījis transportlīdzeklis, kura īpašnieks savu civiltiesisko atbildību nav apdrošinājis.

Pamatojoties uz zaudējumu atlīdzības pieprasījumu un izskatot atlīdzību lietas materiālus par transportlīdzekļa VW Golf ar valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/ bojājumiem CSNg rezultātā, prasītāja 2017.gada 3.februārī pieņēma lēmumu Nr.0073/T-33/2010R atlīdzināt AAS "BTA Baltie Insurance Company" (turpmāk – BTA) izmaksāto apdrošināšanas atlīdzības summu 265,35 *euro* par transportlīdzekļa VW Golf ar valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/ bojājumiem saskaņā ar OCTA likuma noteikumiem, kā arī pārskaitīja BTA 137,73 *euro* par atlīdzību prasītājas lietas administrēšanā, 51,65 *euro* par prasītājas regresa lietas administrēšanu pirmstiesas stadijā un 86,08 *euro* par prasītājas regresa lietas administrēšanu tiesvedības stadijā, kas kopā veido 540,81 *euro*.

Prasītāja pārskaitīja naudas summu 540,81 *euro* BTA, pamatojoties uz OCTA likuma 26.pantu, 31.panta pirmo daļu, 44.panta otrās daļas 2.punktu, 51.panta pirmās daļas 1.punktu un 2005.gada 28.februāra līgumu Nr.TAB/SAD-1 "Par savstarpējo sadarbību atlīdzību lietu administrēšanā", kā arī 2009.gada 15.decembra līgumu Nr.07-SAD-2009/9 "Par savstarpējo sadarbību regresa lietu administrēšanā".

Pamatojoties uz iepriekš minēto, BTA izsūtīja atbildētājam pretenziju un brīdinājumu par zaudējumu atlīdzināšanu. Uz aicinājumiem labprātīgi atlīdzināt zaudējumus atbildētājs nav atsaucies.

Par saņemto prasību atbildētājam paziņots uz viņas deklarēto dzīvesvietu, informējot, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka atbildētājs var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumu par iesniegto prasību. Uzklausīšanu tiesas sēdē atbildētājs nav lūdzis.

Saskaņā ar CPL 250.^{25} panta pirmo daļu, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.^{26} pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim.

Par lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2017.gada 16.oktobrī, lietas dalībniekiem 2017.gada 22.augustā nosūtīts tiesas paziņojums (lietas 75.-76.lapa). Noraidījums tiesnesei un lūgumi tiesai nav pieteikti.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus to kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā šādu apsvērumu dēļ.

Civillikuma (turpmāk – CL) 1402.pantā noteikts, ka *saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.*

Ceļu satiksmes likuma 20.pantā noteikti transportlīdzekļu īpašnieku, valdītāju un turētāju pienākumi un tiesības, tajā skaitā šā panta ceturtajā daļā noteikts, ka *ir jāveic mehāniskā transportlīdzekļa īpašnieka, valdītāja un turētāja civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana likumos un citos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.*

OCTA likuma 3.pantā noteikts, ka *obligātās apdrošināšanas objekts ir transportlīdzekļa īpašnieka vai tiesīgā lietotāja civiltiesiskā atbildība par ceļu satiksmes negadījumā nodarīto zaudējumu trešajai personai. Īpašnieka civiltiesisko atbildību par katru ceļu satiksmē*

lietoto transportlīdzekli apdrošina ikviens transportlīdzekļa īpašnieks, noslēdzot attiecīgu apdrošināšanas līgumu [..].

Ar lietas materiālos esošo izziņu par ceļu satiksmes negadījumu (lietas 11.lapa) tiesa gūst apstiprinājumu, ka 2015.gada 20.septembrī plkst.15.40 Iecavas novadā noticis CSNg, atbildētājs, vadot mopēdu Jiajue, ar valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/U, iebrauca pretējā braukšanas joslā un izraisīja sadursmi ar automašīnu VW GOLF, ar valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, ko vadīja /pers. F/. Mopēda Jiajue, ar valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/U, obligātā civiltiesiskā apdrošināšana negadījuma brīdi nav bijusi.

Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes kārtības policijas biroja Patruļpolicijas nodaļas Satiksmes uzraudzības rotas inspektors Valsts amatpersona 2017.gada 27.janvārī pieņēma lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.PC 272538 (lietas 10.lapa), kurā konstatēts, ka 2015.gada 20.septembrī plkst.15.40 Iecavā, Mazās un Skolas ielas krustojumā, atbildētājs vadīja mopēdu Jiajue ar valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/U, bez mopēda vai jebkāda cita transportlīdzekļa vadītāja apliecības, bez īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas, iebrauca pretējā braukšanas joslā un izraisīja sadursmi ar pretim braucošo automašīnu VW GOLF.

Saskaņā ar OCTA likuma 18.pantu *iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinātājs, kurš apdrošinājis zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs, ja apdrošināšanas atlīdzība izmaksājama no Garantijas fonda, saskaņā ar apdrošinātāja atbildības limitu atlīdzina šajā likumā noteiktajā kārtībā novērtētos zaudējumus, kas ceļu satiksmes negadījumā nodarīti trešajai personai.*

Zaudējumu definīcija noteikta OCTA likuma 26.pantā, saskaņā ar kuru *zaudējumi sakarā ar transportlīdzekļa bojājumu ir izdevumi par transportlīdzekļa remontu, kas nepieciešams, lai atjaunotu attiecīgā transportlīdzekļa stāvokli, kāds tas bija pirms ceļu satiksmes negadījuma*.

OCTA likuma 31.panta otrā daļa noteic, ka *zaudējumus atlīdzina tas apdrošinātājs, kurš apdrošinājis zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs.*

Saskaņā ar OCTA likuma 51.panta pirmo daļu *apdrošinātāji izveido un Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs administrē Garantijas fondu. Garantijas fonda mērķis ir nodrošināt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu to zaudējumu segšanai, kurus nodarījis transportlīdzeklis, kura īpašnieks savu civiltiesisko atbildību nav apdrošinājis*.

CSNg negadījuma rezultātā bojātā transportlīdzekļa VW GOLF, ar valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, īpašniece /pers. F/ 2015.gada 22.septembrī iesniedza BTA apdrošināšanas atlīdzības pieteikumu par zaudējumu atlīdzības izmaksu (lietas 12.lapa).

Transportlīdzekļa VW GOLF, ar valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, apskates protokols Nr.A1881BT sastādīts 2015.gada 24.septembrī, fiksējot tā bojājumus (lietas 13.lapa). No 2015.gada 24.septembra remontu izmaksu aprēķina (lietas 15.-18.lapa) izriet, ka bojātā transportlīdzekļa VW GOLF remonts tehniski ir iespējams un ekonomiski pamatots, ko apstiprina eksperta slēdziens izmaksu lietā /pers. G/-29753/01-15, kurā norādīts, ka remonta izdevumi bez PVN ir 265,35 *euro* (lietas 14.lapa).

No lietas materiālos esošā prasītājas 2017.gada 3.februāra lēmuma par izmaksu Nr.0073/T-33/2010R redzams, ka BTA izmaksāta apdrošināšanas atlīdzības summa 265,35 *euro* apmērā par transportlīdzekļa VW Golf, ar valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, bojājumiem (lietas 25.lapa).

Ar 2017.gada 31.janvāra maksājumu uzdevumu Nr.186218 (lietas 23.lapa) ir pierādīts, ka BTA ir pārskaitījusi /pers. F/ atlīdzības summu 265,35 *euro* apmērā.

Saskaņā ar OCTA likuma 41.panta otrās daļas 1.punktu *transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret: 1) ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieku [..], ja tas nav apdrošinājis īpašnieka civiltiesisko atbildību [..]*.

Tiesa atzīst, ka prasītāja ir pierādījusi savas tiesības regresa kārtībā prasīt no atbildētāja zaudējumu segšanai no Garantiju fonda izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību 265,35 *euro* apmērā.

Kā redzams no 2017.gada 8.februāra pretenzijas un 2017.gada 24.aprīļa brīdinājuma atbildētājam (lietas 63.-64.lapa), par zaudējumu summas atmaksu atbildētājam ir bijis zināms.

CL 1838.pantā noteikts, *ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.*

Atbildētājs nav izmantojis savas Civilprocesa likumā noteiktās tiesības sniegt paskaidrojumus tiesai par iesniegto prasību, celto prasību nav apstrīdējis, nav sniedzis pierādījumus tam, ka ir atlīdzinājis zaudējumus prasītājai pilnīgi vai daļēji.

Atbilstoši CL 1775.pantam *katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina*, savukārt, šā likuma1779.pants noteic, ka *katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību ir nodarījis*.

Tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami zaudējumi BTA izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības 265,35 *euro* apmērā.

OCTA likuma 51.panta trešās daļas 1.punktā noteikts, ka *no Garantijas fonda līdzekļiem sedz izdevumus par ekspertīzi vai citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām darbībām, ja saskaņā ar šo likumu Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzību, un izdevumus, kas radušies, atgūstot no Garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā.*

No lietas materiāliem redzams, ka 2005.gada 28.februārī starp prasītāju un BTA noslēgts līgums /numurs//SAD 1/0592/28.02.05 "Par savstarpējo sadarbību atlīdzības lietu administrēšanā" (lietas 38.-43.lapa), saskaņā ar kuru prasītāja uzdevusi, bet BTA apņēmusies par samaksu veikt no Garantiju fonda izmaksāto naudas līdzekļu atgūšanu no personām, pret kurām prasītājai ir tiesības iesniegt regresa prasību. Starp prasītāju un BTA 2009.gada 15.decembrī noslēgts līgums Nr.07-SAD-2009/9 "Par savstarpējo sadarbību regresa lietu administrēšanā" (lietas 52.-57.lapa). Pakalpojumu cenrādī (lietas 62.lapa) ir noteiktas fiksētas maksas regresa lietu administrēšanu. No prasītājas 2017.gada 3.februāra lēmuma par izmaksu Nr.0073/T-33/2017R ADM (lietas 28.lapa) tiesa gūst apstiprinājumu faktam, ka prasītāja pieņēmusi lēmumu un izmaksājusi BTA ar lietas administrēšanu saistītos izdevumus 137,73 *euro*, 51,65 *euro* un 86,08 *euro* apmērā (lietas 29.-37.lapa), bet kopā 275,46 *euro*.

Piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru, atbilstoši Civilprocesa likuma 5.panta sestajai daļai.

Līdzīgā lietā Augstākās tiesas Civillietu departaments 2016.gada 1.jūlija spriedumā SKC-170/2016 (lieta Nr.C33428911) atzinis, *ka nav šaubu, ka pildot ar likumu uzlikto pienākumu nodrošināt ceļu satiksmes negadījumā cietušo personu interešu aizsardzību (OCTA likuma 44.panta pirmā daļa) LTAB Garantijas fonda līdzekļus izlieto ne tikai apdrošināšanas atlīdzības izmaksai, bet arī ar to saistītu pasākumu finansēšanai likumā noteiktajā kārtībā. Šie izdevumi, tāpat kā trešajai personai izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība, prasītājai rada mantiski novērtējamu pametumu vai zaudējumus, kuri [..] konkrētajā gadījumā atbilst visiem trim tiesību doktrīnā par nepieciešamiem atzītajiem atlīdzības pienākuma priekšnoteikumiem. Līdz ar to, izšķirot strīdu par šādu papildu izdevumu piedziņu, kas LTAB radušies, likumā paredzētajā kārtībā nodrošinot apdrošināšanas atlīdzības izmaksu trešajai personai, OCTA likuma 41.panta otrās daļas 1.punkts nav piemērojams atrauti no šā likuma 51.panta trešās daļas pirmā punkta, tādējādi nodrošinot LTAB iespēju atgūt no personas, kura nav apdrošinājusi savu civil tiesisko atbildību, visus no Garantiju fonda iztērētos līdzekļus, kas arī atbilst regresa prasības būtībai.*

Ievērojot, ka prasītāja pierādījusi ar lietas administrēšanu saistītos izdevumu samaksu BTA, tiesa atzīst, ka šie izdevumi 275,46 *euro* apmērā piedzenami no atbildētāja par labu prasītājai.

Saskaņā ar CL 1759.panta 1.punktu – *procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs [..]*.

Civilprocesa likums 195.pantā noteikts, ka *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda [...] prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru[...]*.

Piemērojot šīs tiesību normas, tiesa atzīst par pamatotu un apmierināmu prasītājas lūgumu saņemt no atbildētāja likumiskos sešus procentus gadā no zaudējumu pamatsummas.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļu, kas noteic, *ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus*.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītāja, ceļot prasību, samaksājusi valsts nodevu 81,12 *euro* (lietas 7.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 *euro* (lietas 8.lapa), bet kopā tiesas izdevumi samaksāti 84,42 *euro* apmērā. Ņemot vērā, ka prasība tiek apmierināta pilnībā, prasītājas samaksātie tiesas izdevumi pilnībā piedzenami no atbildētāja par labu prasītājai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta pirmo daļu *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu [..], tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei [..]*. Līdz ar to atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 33., 41.panta pirmo daļu, 193.panta piekto daļu, 189.-193., 195. un 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt prasību pilnībā.

Piedzīt no **/pers. B/** (/pers. B/), personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta: /adrese /, par labu **biedrībai "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs"**, reģistrācijas numurs 40008084453, zaudējumus 540,81 *euro* (pieci simti četrdesmit *euro* 81 cents) un tiesas izdevumus 84,42 *euro* (astoņdesmit četri *euro* 42 centi), pavisam kopā **625,23 *euro*** (seši simti divdesmit pieci *euro* 23 centi). Samaksa veicama: AS "Swedbank" kontā Nr.LV48HABA0551027524940.

Noteikt biedrībai "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", reģistrācijas numurs 40008084453, tiesības saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos sešus procentus gadā no nesamaksātās zaudējumu summas (540,81 *euro*) par laiku no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

Noteikt /pers.B/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2017.gada 16.oktobra, iesniedzot apelācijas sūdzību Bauskas rajona tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese A.Skulme